

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK

**Székesfehérvár,
2012. június 30.**

Cseri Kálmán

TI VAGYTOTK A FÖLD SÓJA

Az előadás a székesfehérvári
Református Egyházi Napok Dunántúl (REND)
fesztivál keretében hangzott el.

Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit, köszönöm az üdvözlő szavakat, és köszönöm az egyházkerület elnökségének a testvéri meghívását.

Izgalmas és időszerű gondolatot választottak a rendezők ennek a néhány napnak a főtémájául, Jézus Krisztus Hegyi beszédéből ezt a rövid, tömör mondatot: Ti vagytok a föld sója. Némely bibliafordítás így adja vissza: ti vagytok a só a föld számára. Jézus itt a közönséges konyhasó képét használja arra, hogy mi a benne hívők feladata a világban, mit adhat az egyház a társadalomnak. Ha élesebben fogalmazzuk: mi az, amit csak Isten újjáteremtett, újjászületett gyermekei adhatnak az emberiségnek.

Különös az az összefüggés, amelyikben Jézus ezt mondotta. Olyan jó volt az előbb egyben hallani ezt a szakaszt a Máté evangéliuma 5. részéből, mert közvetlenül előtte arról beszél Jézus, hogy a világ mindig üldözni fogja a benne hívőket. És ezután mondja azt, hogy a benne hívőknek mégis a világban kell maradniuk, és a világért kell szolgálniuk.

Mit jelent ez: Ti vagytok a só a föld számára?

Az ókori keleten a sót elsősorban nem ízesítésre, hanem tartósításra használták. Nem volt hűtőgép még akkor, sőt azon a vidéken jeget sem tudtak előállítani. A húst, a halat valahogy tartósítani kellett, és ha sóval megfelelően kezelték, akkor ez sikerült. A só gátolta a bomlasztó baktériumok szaporodását, megnehezítette az élelem megromlását, megakadályozta a pusztulást, és így közvetve az emberek táplálkozását, az életet segítette elő. Ez a só feladata: akadályozni a pusztulást és segíteni, gazdagítani az életet.

A Biblia arról beszél, hogy mióta mi, emberek, hátat fordítottunk Istennek, ebben a világban romboló, pusztító, bomlasztó erők léptek működésbe. A mi hűtlenségünk után Isten beépített olyan intézményeket, amelyek ezeket gátolnák. Ilyen az állam, a házasság, a család. De olyan nagy a pusztítás, hogy ezeket is kikezdte a gonoszság, és nem tudják megakadályozni a rombolást.

TI VAGYTOK A FÖLD SÓJA

Ezen a romboláson egyedül Istennek van hatalma, és Ő ezt a hatalmát a benne hívőkön, az általa újjáteremtett embereken keresztül árasztja ebbe a világba. Így érti Jézus azt: Ti vagytok a föld sója. A társadalom erkölcsi romlását fékezni, akadályozni, gátolni, és mindazt, ami az életet segíti, gazdagítja, azt belesugározni a környezetbe: ez a benne hívőknek a feladata.

Tudom, hogy mindkét tétel bizonyításra szorul. Mi bizonyítja azt, hogy valóban bomlasztó, romboló erők működnek a társadalomban, és hogyan tudja Isten a hívőkön keresztül ezeket fékezni és gátolni? Csak néhány számot mondok, aztán ki-ki döntse el, hogy igazak-e ezek a tételek.

Ezen a világon pillanatnyilag hét milliárdan élünk, és egy milliárd ember folyamatosan éhezik. Naponta huszonötezer embertársunk hal éhen. Nem azért, mert aznap nem lakott jól, hanem azért, mert napok óta semmit sem evett vagy ivott. A huszonötezerből tizennégyezer gyermek. Percenként tíz kisgyermek hal éhen vagy szomjan. Tehát, míg a másodperc-mutató körbemegy és ismét a tizenkettesre ér, addig tíz kicsi gyerek éhen- vagy szomjan hal, miközben a megtermelt élelmiszer harminc százaléka a szeméttbe kerül. És ezt nem tudjuk megszüntetni. A nagy tudományunk, technikánk, Isten nélküli gőgünk képtelen megszüntetni. Nem maga a rothadás ez? Hét milliárdból egy milliárd éhezik.

A múlt héten ért véget Rio de Janeiroban az ENSZ Környezetvédelmi Világkonferenciája. A szakemberek a résztvevőknek ijesztő adatokat mondtak el. Csak egyet-kettőt említék.

Ha így folytatjuk tovább a rablógazdálkodást, és azt, hogy csak a haszon számít, mégpedig a pillanatnyi haszon, akkor néhány éven belül újabb húszezer növény- és állatfajt pusztítunk ki végleg. Ez azt jelenti, hogy az ökoszisztéma úgy károsodik, hogy azt kijavítani már nem tudjuk.

Kevesen gondolnak ilyesmire, hogy percnként egy futballpálya nagyságú erdőt irtunk ki, és abból nem szántóföld lesz, hanem néhány év alatt az erózió tönkreteszi, és csak növeli a föld terméketlen területeinek a számát.

Tíz év múlva az emberiség kétharmadának nem tudunk megfelelő mennyiségű és minőségű ivóvizet biztosítani. És erre a konferenciára az Európai Unió sok államának a vezetői és a két szuperhatalom vezetői el sem mentek. Százharminc ország képviseltette magát, ők meg semmi érdemlegesben nem tudtak megegyezni. Hát ez nem maga a rothadás? Tyúkperekre meg tyúkketrec perekre szánnak időt és figyelmet tekintélyes nemzetközi testületek. De emberek millióit az éhhaláltól megőrizni — erre nem érünk rá. És ez még sokaknak nem is fáj. Nem az erkölcsi pusztulás maga ez? Isten nélkül, istentelenül csak embertelenné válhat a társadalom.

És vajon azok a népvezérek, diktátorok, akik a saját népüket irtják, pusztítják — és most egymás után több ilyen van — azok nem ezt mutatják, hogy hova jutottunk Isten nélkül?

A világban az a természetes, hogy ha sok az eszkimó és kevés a fóka, előveszik a bunkósbotot, és megritkítják az éhes szájakat. A világban az folyik, amit a történelem során folyamatosan láttunk, hogy a korai kapitalizmus idején a tőkefelhalmozás győzött az emberi élet felett. Minden népiirtás során a gyűlölet győz az élet tisztelete felett. A diktatúrákban az eszme diadalmaskodik az értelem felett, és a társadalom legértékesebb részét ki szokták irtani. És a válóperek során az önzés győz a szeretet felett. Oda jutottunk, hogy nemek, nemzedékek, nemzetek folyamatos harcává vált a történelem.

Ezzel a romlott, ú. n. kultúrával szemben a keresztyénség, az igazi Krisztus-követés egy sajátos ellenkultúra. Mert az igaz keresztyénségben a megbocsátás győz a bosszú felett. A szeretet győz az önzés és a gyűlölet felett. Ha kell, önfeláldozás árán is. Az élet erői győznek a halál erői felett. Ezért mondja Jézus a benne hívőknek, hogy el ne felejtsek: ti vagytok a só a föld számára. Ezt a nyilvánvaló pusztulást, rombolást, rothadást fékezni, gátolni, ahol lehet, megakadályozni, és ezzel szemben az életet gazdagítani, gyarapítani — ez a benne hívőknek a feladata.

Ahol megjelenik ez az ellenkultúra akár csak egyetlen hívőnek az életében is, kiderül, hogy az hat, a sónak valóban hatása van: védi, gazdagítja az életet. Sőt azokat, akiket egészen átjárhat, olyan életre segíti el, ami megmarad a biológiai halálunk után is, és az ilyen emberek nem a kiteljesedett gyűlöletben, vagyis az Isten nélküli kárhozatban töltik el az örökkévalóságot, hanem a kiteljesedett szeretetben és békeességben: az üdvösségben.

Mondok erre egy mai és egy ókori példát.

A mai példa egy kisvárosban történik, ahol minden fontosabb utcasarkon kocsmá van. Elképesztő tragédiákat, mérhetetlen sok kárt, keserűséget okoz abban a városban, meg sok más helyen is, az alkoholizmus. Házasságok bomlanak fel, családok mennek tönkre, gyerekek szenvednek iszonyatosan, és gyerekek lesznek alkoholistává, látva a példát. Tele vannak a rendelőintézetek ennek a következményei miatt, és költjük a rengeteg pénzt az alkoholizmus következményeinek az orvoslására.

Húsz évvel ezelőtt ebben a városban megjelent a Keresztyén Iszákosmentő Misszió. Egy hétköznap este, egy csendes helyiségben ígét magyarázott valaki. Erre hívták az alkoholistákat és a családtagjaikat. És jöttek. Először kevesen, azután egyre többen. Először egy, aztán egyre több alkoholbeteg — ahogy finoman mondjuk —, szenvedély rabja befogadta szívébe a hallott ígét, elhitte, hogy Isten az ilyeneket is szereti. Elhitte, hogy kutyából lesz szalonna, sőt egyikük ezt mondta: az Isten országában minden szalonna kutyából lett. Elhitte, hogy másként lehet folytatni. Ami neki addig nem sikerült, még az elvonó után is visszaesett többször, az Jézus Krisztussal sikerülni fog.

És láss csodát! Egyre többen megszabadultak. Helyreálltak házasságok, békeesség lett az otthonokban. A szétvert bútorok helyére épek kerültek. A gyerekek arca kisimult, éjjel tudtak aludni, nappal tudtak tanulni. Sok ember élete megváltozott. Bekerült a só a bomló húsba, és gátolni kezdte a bomlást. Minden nyavalyás kocsmá a mai napig megvan és nyitva van, de egyre többen vannak, akik szabadok.

Nem felejttem el, amikor az első szabadult alkoholista azt mondta: Uram, szabad nem innom! Ez furcsán hangzott a fülemnek, de amikor közelebbről megismertem a helyzetet, áldottam az Istent ezért a szabadságért.

És hogy kezdődött? Úgy, hogy valaki ígét kezdett hirdetni, Bibliát magyaráztak. Mert Isten az Ő igéjével formál át minket, és tesz sóvá a társadalom számára. Az Ő igéjének van olyan ereje, hogy aki annak igazat ad, azt befogadja, az ige újjáteremti az embert. Mert itt teremtés történt. Ezek nem „leszoktak a piáról”, hanem új életet kaptak Jézus Krisztustól, és így lettek szabadok. Ti vagytok a föld sója — valami eféfélet jelent.

Az ókori példa egy izgalmas hajóútnak a leírása. Krisztus után 60-ban történt. Azt mondják a hajózás történetének a kutatói, hogy ez a legpontosabb és legrészletesebb leírás egy akkori hajóútról. Nem véletlen, hogy orvos vezette a hajónaplót. Úgy hívták: Lukács. Pál apostol útítársa és munkatársa volt, aki elkísérte őt, amikor fo-

golyként Rómába szállították. A Bibliában a Cselekedetek könyvének a végén olvasható. (ApCsel 27. rész).

Elindultak, aztán hajóztak egy ideig a mai Görögország déli partjainál. Partközelen akartak maradni továbbra is. Ott azonban átszálltak egy másik hajóra, amelyik gabonát szállított Itáliába, de utasokat is. Tudjuk szám szerint, mert pontos a napló, 276 ember volt még a hajón.

Pál apostol azt mondta nekik, hogy most már nem kellene elindulni ilyen későn, mert novemberben jönnek a veszélyes viharok. (Ő rengeteget utazott, nagy tapasztalata volt). Azt mondta: maradjunk veszteg, mert a tengerben leljük a halálunkat. Várjátok meg, amíg a viharok elmúlnak.

Olyan jellemző, hogy mi történik: a hatóság szakvéleményt kér az illetékesektől. Az illetékes a hajótulajdonos és kormányosa. Nekik anyagi érdekük fűződik ahhoz, hogy minél előbb Rómában legyenek a szállítmánnyal, ezért a profit manipulálja a szakvéleményt. Vagyis azt mondják: el lehet indulni. Menjük csak, mert zsebre megy a dolog. Minél előbb oda akarunk érni. A haszon fontosabb, mint az emberélet. — Nincs semmi új a nap alatt. Ugyanúgy, mint ahogy ma is sokan teszik.

Elindultak. Megjöttek a viharok. A hajót kisodorták a nyílt tengerre. Két héten át se csillagokat, se napot nem láttak. S mivel iránytű még nem volt akkor, a hajósok az égitestekhez tájékozódtak. Fogalmuk sem volt, hol vannak. Viszont a hajó recsegett, ropogott. Kötelekkel megpróbálják megerősíteni, hogy ne törjön ketté. Aztán a rakomány egy részét, ami miatt elindultak, beledobálják a tengerbe, hogy könnyítsenek. Lukács, mint valami tragédiát írja le, hogy saját kezünkkel dobáltuk be a hajó felszerelésének egy részét is. De a vihar tovább tombolt, az emberek már nem is ettek. A hullámsírban lelik mindnyájan halálukat. És bekerül a hajónaplóba egy ilyen sötét mondat: „Mivel pedig sem nap, sem csillagok nem látszóttak továbbra sem, és erős vihar tombolt, végül elveszett életben maradásunk minden reménye.” Itt halunk meg, nem tudunk segíteni magunkon.

S akkor előáll Pál. Gondoljuk meg, hogy nagy láncokkal meg van bilincselve, hozzá van kötve egy római katonához. Fogoly. Ki tudja, milyen gazemberséget csinálhatott, mert súlyos fogoly lehet, hogy Rómába viszik – az emberek találgattak. Azt mondja: emberek, fel a fejjel! Mindnyájan életben maradunk, csak a hajó fog elpusztulni. — Na ez megbolondult, agyára ment a halálfélelem. Honnan veszi ezt? Megmondja, honnan veszi: „Az éjjel mellém állt az Istennek egy angyala, akié vagyok, akinek szolgálok, és azt mondta: Ne félj, Pál, neked a császár elé kell kerülnöd, és veled együtt megmenekül mind a 276 ember. Csak a hajó fog összetörni.” És Pál hozzáteszi: én hiszek az Istennek, hogy pontosan úgy lesz, ahogy megmondta.

Van, aki elhiszi, van, aki nem. Mindesetre éledezik a remény az emberekben — miután minden reményünket elveszítettük életben maradásunk felől.

Aztán Pál észreveszi, hogy a hajósok szedelőzködnek, és a mentőcsónakon el akarnak menni, mondván, hogy a hajó orrából is leengednek egy horgonyt. Szól a századosnak — az sokkal nagyobb rang volt akkor, mint ma —, hogy vigyázz, mert ha ezek meglógnak, akkor ti sem maradtok életben. Itt már engedett Pál szavának a százados, és nem engedi megszökni a hajósokat.

Aztán megszólal Pál, és azt mondja: emberek, hamarosan úszni kell, úgy fogunk megmenekülni. Napok óta nem ettetek. Egyetek, hogy legyen egy kis erőtök! És akkor elmondja az asztali imádságot. Tessék ezt elképzelni! Ott egy csomó pogány előtt. Összeteszi a kezét, a láncok csörögnek rajta. Elmondja az asztali imát, és valami szá-

raz kenyeret meg gabonát, ami még ott volt, elkezdni enni. A jó példa hat. Mások is elkezdenek enni. Aztán egyszer csak nagyot rázkódik a hajó, az orra belefúródik egy homokzátonyba, a farát meg csapkodja a hullám. Innen már ki lehet úszni a partra.

Megérkeztek Málta szigetére. A római katonák azt javasolják a parancsnoknak, hogy öljk meg a foglyokat, mert minden katona személyében volt felelős a fogolyért. Ha megszöknek, őt végzik ki helyette. Akkor egyszerűbb a foglyokat kivégezni. Pálra való tekintettel azonban ezt nem engedi meg a százados. Aztán kimennek a partra, mint az ázott verebek, ott tüzet kell rakni, szárítkoznak, melegednek. Pál is az elsők között hordja a venyigét, rakja a tüzet. Kiderül, hogy a sziget egyik gazdag emberének az édesapja súlyos beteg. Az Úr Jézus erejével Pál meggyógyítja. Ettől akkora tekintélye lesz, hogy hozzák a többi beteget is. Jézus használja ott Pált, és a többieket is meggyógyítja. Hálából a három téli hónapban át 276 embert etetnek ott a szigeten — Pálra való tekintettel.

Ti vagytok a föld sója: ez ilyeneket jelent. Pál nem „tett” ott semmit. Ő egyszerűen úgy volt jelen, mint Jézus Krisztus tanítványa. És mint egy csatornán, áradt rajta keresztül Krisztusnak ereje. Mindjárt az elején, hogy ne induljunk el, mert baj lesz. Nem hallgattak rá. Nem sértődik meg. Legközelebb is szól. Egyszer csak rájönnek, hogy ez igazat beszél. Nem agyalágyult, amikor ilyeneket mond, komolyan kell venni.

De Pál is először kijelentést kapott, és az Isten kijelentését csak az képes érteni, akinek van vevőkészüléke. Aki újjászületett ember. Akiben Isten Szentlelke van. A 276 emberből senki más nem értette meg. Komolyan veszi a kijelentést. Amit Isten mond, az igaz. Nem tudom, hogy valósul meg, de igaz. Továbbadja a kijelentést, nem szégyelli a Krisztus evangéliumát. Vállalja mindenestől azt az Istent, akinek a szolgálatába szegődött. Akivel neki ott a vihar közben is közvetlen kapcsolata van, s aki Pálon keresztül azt tesz, amit akar, mert van egy élő hitű, engedelmes szolgálója. Hiába van megbilincselve, mégis ő dirigálja az egész társaságot, és őreá való tekintettel menekülnek meg.

„Ti vagytok a föld sója.” Azok vagyunk-e? Akár a magunk kicsi helyén, akár nagyobb körben is.

Erre a világra ezt a „só-erőt”, ezt a megtartó erőt Jézus Krisztus hozta el. Kozmikus méretekben Őbenne érkezett meg az élet. Olyan szép az a karácsonyi énekünk: „Már lehozta az életet, mely Istennél volt készített, hogy ti is véle éljete, s boldogságban örvendjete.” Jézusban jött el az az élet, amit mi elveszítettünk, mikor az élet forrását, Istent, otthagytuk. Ez az emberiség Isten nélkül nagy gögösen masírozik a végső tragédia, a pusztulás felé. Jézus azért jött, hogy ebből a halálmenetből ki lehessen állni. Van egy másik menet is! És akik Őt követik, azok az egyre teljesebb életbe jutnak el. Sőt már itt, a halál világában az élet erőit áraszthatják.

Megszüntetni nem tudjuk azt, amit a bűn rombolt. Azt majd az új teremtés szünteti meg. De tudjuk fékezni a gonoszt, tudjuk gazdagítani az életet, tudunk szolgálni másoknak ezekkel az erővel. Jézus ezt úgy tette lehetővé, hogy átvállalta a mi bűneinket, és azoknak a büntetését. És aki hiszi, hogy Jézus Krisztus valóban őhelyette, az én hazugságaim, az én tolvajságaim, az én paráznaságaim büntetését szenvedte el a Golgotán, annak az embernek Isten nem tulajdonítja a bűneit, az az ember szabad. Az Jézus közelében, aki az igazi só, szintén sóvá válik, és így tud szolgálni a továbbiakban.

Ezzel a képpel is — amit Jézus a sóról mond — az a helyzet, amit közvetlenül utána a világo sságról mond. Sokan említik, hogy ellentmondás a Bibliában: A János 8,12-

TI VAGY TOK A FÖLD SÓJA

ben Jézus azt mondja: „Én vagyok a világ világossága”, a Máté 5,14-ben pedig ezt: „Ti vagytok a világ világossága”. Akkor ki a világ világossága? Jézus a világ világossága, de aki Ővele kapcsolatba kerül a hit által, annak az élete fényt fog tőle. — Mint amikor egy gyertyával meggyújtjuk a másikat — és ő is a világ világossága lesz.

Jézus az életet megmentő só, de aki Ővele a hit által közösségbe kerül, az a föld sójává válik, és így szolgálhat azután másoknak.

Van akinek megadatik, hogy nagy hatósugarú körön belül szolgáljon így. Nem tudom, elgondolkoztunk-e már azon, hogy Erdély aranykorában olyan fejedelmek uralkodtak, akik naponta tanulmányozták a Szentírást. I. Rákóczi György 32-szer olvasta végig. Mindig beírta a dátumot: most fejeztem be. Aztán kezdte előlről. És Isten igéje átjárta a gondolkozásukat, és ennek az egész társadalomra kiható gazdasági, politikai, katonai, kulturális hatása volt. „Ti vagytok a föld sója” ezt is jelenti.

Az amerikai alkotmány első szövegét mélyen hívó, puritán atyák fogalmazták meg, s a mai napig, sok rontás ellenére, ennek az előnyei még érezhetők.

De nem mindenkinek ilyen nagy hatókörben kell sóvá válnia. Van egy nem hívó családban egyetlen hívó ember. Ismerek egy családot, ahol először egy 15 éves kislány jutott élő hitre. A konfirmációja után egy csendeshéten rácsodálkozott Isten szeretetére. Azt mondta: Úr Jézus, mostantól kezdve minden úgy legyen, ahogy te akarsz. Megváltozott az élete, bekerült a só a családba. És gyönyörűség volt nézni, ahogy a családtagok egymás után elkezdtek járogatni a gyülekezetbe. Először csak körülnézni, hogy mi van ott, miért jár ez a gyerek oda olyan szívesen, és ma már a család többsége az Úr Jézus tanítványa. És mások számára is sóvá lesznek.

Mondok erre is két példát, ami engem is nagyon megbátorított e tekintetben. Van egy kedves vasesztergályos jó barátom, aki elmondta, hogy egyszer az ebédszünetben, miután megették az elemózsiát, körben álltak a műhelyben, és beszélgettek. Miről beszélgettek? Nőkről. Köztük a feleségükről is. Ezt az én barátomat, aki hívó ember volt, egyre jobban bántotta: hogy lehet ilyen tiszteletlenül beszélni valakinek a feleségéről és általában a nőkről is. Az édesanyám is nő, a lányom is nő... Miért nem tudunk emberi módon beszélni róluk? Gondolkozott, hogy szóljon-e, ne szóljon. Elég hallgatag ember. Mit okoskodjon itt. Végül is nem tudta megállni és annyit mondott: gyerekek, én a mai napig szerelmes vagyok a feleségembe. — Nahát, ne mondd! Hány éves házasok vagytok? Huszonhét. Ugyan már! Más nővel nem is volt dolgod? Nem. És nekem az nem is hiányzik. Aztán egy-két kérdésre még válaszolt, majd a művezető leállította, mondván: elég a szövegből, vissza a munkapadokhoz. Ennyi volt.

Néhány nap múlva késő este csöngetnek a barátomnál. Megjelent az egyik munkatársa a feleségével. — Bocsánat, hogy ilyen későn, de hát olyan érdekes volt, amit mondtál a házasságokról. Mi meg balhézunk egyfolytában, már arra gondoltunk, hogy elválunk. Nem beszélgethetnék egyszer ilyesmiről? Dehogynem! Mikor? Hát most. — Gyertek be! Beszélgettek, majd másodszor is beszélgettek, és rendbe jött a házasságuk. Aztán más munkatársak is jöttek. Ezek után jött el hozzám és mondta el ezt az egészet. Azt mondta: segíts már rajtam, nem vagyok én házassági tanácsadó, én vasesztergályos vagyok. Mondtam neki: nem is előadást kértek tőled. Azt kérdezték: ti hogyan éltek. Ti elmondátok hogyan, és azért, mert Jézus Krisztus is közöttetek van. Ezt kell elmondani, semmi többet. Ha kérdeznek, és tudsz rá válaszolni, válaszoljál. — Sóvá vált. Kialakult egy házasságápoló szolgálat, amire ő soha nem gondolt. De Isten használta őket.

Még egy történetet mondok, ami nemrég esett meg.

Gyülekezetünkben volt egy asszony, aki akkor, amikor a negyedik gyermekét várta, elveszítette a férjét egy baleset következtében. Felnevelte egyedül a négy gyereket. Kitaníttatta őket. Sokat imádkozott, sokat dolgozott, a gyerekei nagyon szerették. Idős korában beteg lett. Elég sokáig volt kórházban. Többször meglátogattam. Amikor utoljára mentem hozzá, üres volt az ágya. Sírt az egész kórterem, sírtak a nővérek. Az egyik azt mondta: én nem vagyok hívő ember, de ez a néni a mennyországot hozta ide közénk. És nem is sejtette, mennyire, igazat mondott. Mert az a néni egész életét az Úr Jézus Krisztussal szoros lelki közösségben élte le. Jézus élet-erői áradtak rajta keresztül elsősorban a négy gyerekére, de nagyon sokakra a gyülekezetünkben is. Sok özvegyet ő tudott igazán megvigasztalni, és miután odakerült, a kórteremben is ez a Jézus áradt rajta keresztül. Sóvá vált ott, ahol mindenki retteg a haláltól, ki sem meri ezt a szót ejteni...

„Ti vagytok a föld sója.” Jézus erről úgy beszél, mint ami az övéinek a küldetése kell, hogy legyen.

Két dolgot szeretnék még megemlíteni:

Az egyik, hogy valami miatt ez a világ nehezen viseli el a só jelenlétét. A világosság sötétségnél még jobban előjön, a sötétség nem szereti a világosságot.

A szülővárosomban volt egy fiatal tanárember. Rendkívül művelt, finom lelkű, segítőkész fiú. Sokan szerették. Én azt hittem, mindenki szereti, de kiderült, hogy néhányan nagyon haragudtak rá. Egyszer gyerekfejjel akaratlanul fültanúja voltam egy beszélgetésnek. Róla beszélgettek a felnőttek. Azt mondja az egyik: te, miért van az, hogy sokan nem szeretik ezt a Sanyit? Azt mondja a másik: azért, mert világít a feje, és ahova bedugja, ott kiderül, hogy sötét volt.

És ez tényleg így van. A légynek sem ártott, sőt akinek lehetett, segített. De az egész jelenléte olyan jellemet, olyan magasrendű gondolkozást, olyan igényes erkölcsiséget sugárzott, hogy az azonnal leleplezte, ha nem az volt körülötte. És ezt senki nem szereti.

Jézus tanítványai nem értették ezt, és Ő elmagyarázta nekik. A János evangélium 15. részében részletesen elmondja: Ne csodálkozzatok, ha gyűlöl titeket a világ. Engem — mondja Jézus — előbb gyűlölt. Tudjátok, miért? Mert ami a világból van, azt szereti a világ. De ami onnan felülről jött, mennyei, (és az újjászületett ember onnan felülről születik újonnan), azt nem viseli el. Ezzel nekünk számolnunk kell, és ennek ellenére szeretnünk kell azt a világot, amelyik minket nem szeret.

A másik: ez után a mondat után: ti vagytok a föld sója, Jézus azt mondja a Máté evangélium 5,13-ban: ha a só ízét veszti, semmire sem való, kidobják az utcára, legfeljebb töltésnek lehet használni. Na de a só miért veszti el az ízét? Azt mondják a vegyészek: a nátriumklorid nagyon szilárd vegyület, és eredeti tulajdonságait nem veszíti el soha! Hacsak nem szennyeződik olyan anyagokkal, amely szennyeződésnek ez lesz a következménye. És Jézus erre figyelmeztet: a só csak addig képviseli és erősíti az életet ebben a megromlott világban, amíg só marad. Amíg mer más lenni, mint a világ. Ez nem gőg, és az igazán újjászületett ember soha nem büszke, mert az ajándék, hogy új életet kapott és szolgálni akar vele — de ez ténykérdés: más.

Ha nem marad más, ha szennyeződik, elvilágiasodik, asszimilálódik: semmire sem való. Ki lehet dobni. Nekünk erre nagyon vigyáznunk kell. Isten mai gyermekeinek különösen ébereknek kell lenniük, hogy ne szennyeződjünk semmivel. Mert ez a világ mindenféle másságot tolerál, eltűr, — csak a hitelesen krisztusit nem.

TI VAGY TOK A FÖLD SÓJA

Van abban igazság, amit Napóleonnak tulajdonítanak, hogy ő mondta volna: az emberek bármit elhisznek, csak ne legyen benne a Bibliában. A sötétség nem fogadja be a világosságot. Jézust sem fogadta be. Likvidálta, kilökte magából. De nekünk akkor is sónak kell maradnunk, hitelesen krisztusi tanítványoknak, mert *csak* így tudunk segíteni másoknak.

Nem tudom, feltűnt-e valakinek, hogy tegnapelőtt az EB futballmeccs előtt mit olvastattak fel a két csapatkapitánnyal? Mert azt nem ők fogalmazták. Egy az egyben azonos is volt mind a kettő: a másság dicsőítése. Mindenféle másságot mi elfogadunk. — Ez lenne ma az európaiság. Utána kell tenni: kivéve a krisztusi jellemet és gondolkozást. Mert az nem kell, ezt már deklarálta is Európa az utóbbi években. Attól elhatárolódik.

Nekünk ennek ellenére szeretnünk kell a világot, és meg kell maradni sónak. Meg kell maradni annál és csak annál, amit nekünk Jézus Krisztus hozott, aki Ő maga. Mert egyedül Jézus halt meg helyettünk a kereszten, senki más ezt nem tette meg. Egyedül az Ő halálát fogadta el a mindenható Isten érvényes helyettes elégtételnek, senki másét nem. Egyedül az erről szóló örömhír változtatja meg az embereket — mint abban a városban az alkoholistákat. Egyedül a Szentírás ad nekünk erről hiteles információt. Egyedül Isten az Ő kegyelméből végzi el mindezt ma is emberek életében, minden hozzájárulásunk nélkül. És ezt mi egyedül a benne vetett hittel tudjuk komolyan venni. Ha ez az „egyedül” sérül, ha lecsípünk belőle, vagy megpróbáljuk kiegészíteni valamivel, a só elveszíti ízét.

Eddig arról volt szó, hogy Jézus kijelenti az övéről: ti *vagytok* a föld sója. Ebben azonban benne van az is, hogy akik még nem azok, ti *lehetek* a föld sója: és akár felszólítássá is kiegyenesedhet, hogy *legyetek* a föld sójává!

Ezen a megbomlott világon egyre nagyobb szükség van Isten gyermekeire, akik a föld sója. Azzá csak újjászületett ember válhat. Újjászülni pedig Isten az Ő igéjével szül minket újjá. Ezért legyen nekünk nagyon fontos olvasni, tanulmányozni, megtanulni, megélni a Bibliát. Úgy hallgatni minden igehirdetést, hogy most mit mond nekem az én Uram. Mindegy, hogy ki áll a szószéken, és én azt már most elkezdem csinálni, hogy valóban ízét megtartó, az életet gazdagító sóvá válhassunk.

Gyakran önkéntelenül is beleszövök a személyes imádságaimba egy énekverset:

Ne legyek más, csak üres edény,
Tölts meg hát Lelkeddel engem!
Igédnek áldott, szent ereje
Hadd munkálkodjék már bennem.
Rajtam keresztül áradj, Uram,
Ragyogjon fényed szerte,
Hogy általam sok-sok árva szív
Békéjét benned megjelelje.

Ámen.